

Valstybinė ligonių kasa. Į šalies gydymo įstaigas pradedamos tiekti gripo vakcinos. Šią savaitę bus paskirstyta net trečdalis visų šiam sezonui nupirktų vakcinų dozių –

Gripo vakcinos

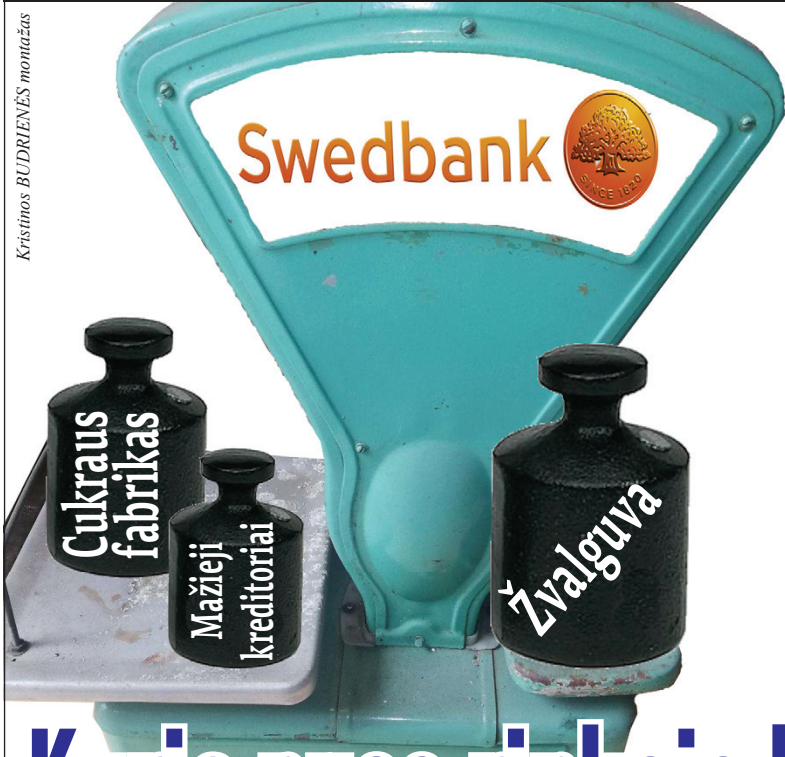
maždaug 80 tūkst., išsigytų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų. Šiomet, kaip ir anksčiau, ligonių kasų kompensuojamomis gripo vakcinomis bus skiepijami rizikos grupėms priklausantys asmenys.

Mokyklų vadovams rekomenduoja priemokas

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos informacija. Ministras Algirdas Monkevičius merams išplatino raštą, rekomenduojantį skirti priemokas mokyklų vadovams už išaugusį darbo krūvį.

Anot ministro, merai teikia svarbią pagalbą mokykloms, aktyviai bendradarbiauja su valstybės institucijomis, užtikrindami pandemijos suvaldymą, ugdymo proceso organizavimą. Merų prašoma įvertinti mokyklų vadovų pastangas ir, remiantis atitinkamu įstatymu, skirti jiems priemoką. Ji gali siekti iki 30 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio.

Ministerija primena, kad nuo rudens pradžios bendrojo ugdymo, neformaliojo švietimo, profesinio mokymo mokytojams bei dėstytojams ir mokslo darbuotojams atlyginimai, lyginant su praėjusiu metų rugsėju, didėja vidutiniškai 10 proc. Ikimokyklinio ugdymo pedagogams atlyginimai didėja vidutiniškai 46 proc., priešmokyklinio ugdymo pedagogams – vidutiniškai 30 proc.

Kristinos BUDRIENĖS montażas

Jurgis MAČYS. Netrukus turėtų paaiškėti, kaip savo reputaciją brangina „Swedbankas“. Jis siekia parduoti 10 milijonų eurų siekiančią Marijampolės cukraus fabriko (UAB „Lietuvos“ cukrus) skolą. Tarp jos galimų pirkėjų yra ir didžiausia šios įmonės kreditorė, Šiauliuose registruota UAB „Žvalguva“.

„Pardavęs kreditorinius reikalavimus šiai bendrovei, „Swedbankas“ būtų tapatinamas su veikėjais, inicijavusiais laukinio kapitalizmo laikus primenantį fabriko užgrobimą, žinia apie kurį plačiai nuskambėjo šalies žiniasklaidoje“, – sako Cukraus fabriko direktoriaus pavaduotojas Robertas Jakevičius, patyres brutalų užpuolimą elgesį

Plačiau apie tai 2 psl.

Kurią pusę rinksis bankas?

Kaukėmis aprūpins ir rinkimų komisijos

Indrė RAMANAVIČIENĖ. Dienų iki Seimo rinkimų lieka vis mažiau, o su rinkimais susijusių naujovių netrūksta. Apie iššūkius, su kuriais susiduria Vyriausioji rinkimų komisija, kalbamės su jos pirmininke Laura Matjošaityte.

- Kokia pirmoji naujovė pasieks rinkėjus dar iki rinkimų?

- Užuot gavę įprastą srinkėjo kortelės su savo vardu ir pavarde, rinkėjai sulauks pranešimų apie rinkimus. Jie nebus vardiniai, juose nebus jokių rinkėjų asmens duomenų. Kaip ir anksčiau, ateinant balsuoti

nebus būtinybės jų atsinešti į rinkimų apylinkes. Pranešime, kurį pristatys apylinkių rinkimų komisijų nariai, rinkėjas ras visą svarbią informaciją, susijusią su artėjančiais rinkimais. Pranešimai apie rinkimus nebebus įteikiami asmeniškai, o metami į pašto dėžutes. Todėl raginu gyventojus atidžiau jas tikrinti.

Žinoma, tiems rinkėjams, kurie turi teisę balsuoti namuose (neįgaliesiems, neįgaliuosius namuose slaugantiems ar juos prižiūrintiems asmenims, dėl ligos laikinai nedarbingiems žmonėms, 70 metų ir vyresniems asmenims bei saviizoliacijoje esantiems asmenims), pranešimai apie rinkimus, kaip ir anksčiau, bus įteikiami asmeniškai, ir rinkėjų bus pasiteiraujama, ar jie norės pasinaudoti įstatymo suteikta teise balsuoti namuose.

Plačiau apie tai 5 psl.

„Nežinau, kas bus toliau, kuo viskas baigsis“

Aistė STRELČIŪNĖ, asociacija „Kraujas“. Marijampolietis Juozas Andziulis neseniai atšventė 71 – aji gimtadienį, o netrukus vėl važiuos į ligoninę Vilniuje, kur gydomasi itin retą kraujo ligą – Valdenštremo makroglobulinemija. Šis susirgimas vyrui buvo diagnozuotas prieš penkerius metus, tačiau per šį laikotarpį jam neteko sutikti kito paciento, sergančio šia liga. J. Andziuliui taikomas gydymas chemoterapija, po kurios vargina įvairūs negalavimai, o vaistas, galintis efektyviau gydyti Valdenštremo makroglobulinemiją, Lietuvoje vis dar nėra prieinamas.

Sveikatos negalavimus J. Andziulis pajuto 2015 m. – atsirado silpnumas, galvos svaigimas, tekdamo prisėsti, tapo sudėtinga net batų raišteliams užsirišti. Atlikusi tyrimus, šeimos gydytoja pastebėjo padidėjusią baltymų koncentraciją kraujyje, todėl pacientą siuntė konsultuotis pas įvairius specialistus.

„Patekau į Kauną, čia ir buvo nustatyta diagnozė – Valdenštremo makroglobulinemija. Pradėjo gydymą, parinko vaistus. Turėjau 6 kursų chemoterapiją, po kurios savijauta pagerėjo, kraujo rodikliai susitvarkė. Jaučiausi pasveikęs, grįžau į darbą“, – prisimena J. Andziulis.

Plačiau apie tai 4 psl.

Sūduvos sostinė – stotelė karjeros kelyje

Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariatas informuoja, kad jo viršininkas Mindaugas Baršys rugsėjo 16 dieną laimėjo Policijos departamente surengtą atranką į Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato viršininko pareigas. Atrankoje varžėsi du kandidatai, komisiją sudarė Policijos departamento vadovybė, struktūrinių padalinių vadovai, Vidaus reikalų ministerijos atstovas ir profesinių sąjungų atstovas (stebėtojų teisėmis), jai pirmininkavo policijos generalinis komisaras Renatas Požėla.

„Miesto laikraštis“ primena, kad prieš kelis metus į Kauną persikėlė Marijampolės vyriausiasis prokuroras Rimas Bradūnas. Laikinojoje sostinėje jis dirba apygardos vyriausiojo prokuroro pavaduotoju.

Plačiau apie tai 3 psl.

Senamiesčio namas ir jo pirmieji savininkai

pa

TRUPINI

mas

Vytautas ŽEMAITIS. Vyriausybė pasiskolino ir verslui bei savivaldybėms paskirstė vadinamųjų COVID-19 lėšų. Kad bent iš dalies kompensuotų koronaviruso patirtus nuostolius. Teko, suprantama, ir Marijampolei. Kaip čia buvo ir bus naudojami „pandeminiai“ pinigai, nuosekliai dėstoma Marijampolės televizijos žinių laidoje, kuriose pasirodo savivaldybės meras. O kur daugiau rodytis, kai renginių vos vienas kitas? Kaip ir COVID-19 atvejų

Kadangi jų mažai, skaičiuoti nėra ką, o rodytis reikia, kad tauta neužmirštų, ką išsirinko, meras prieš TV kamerą vardi ja šimtatūkstantines sumas ir aiškina, kam ir kodėl jos naudojamos. Mokolų gatvės šaligatviai labai prastos kokybės, todėl vienoje gatvės pusėje reikia pakloti naujas trinkeles (antra pusė, matyt, lauks kitos ekstremalios situacijos -VŽ.). Uosupio gatvės šaligatviai irgi blogi, o važiuojamoje dalyje reikia sužymėti vietas automobiliams, nes jų čia paliekama daug. Tiltas per Šešupę Vilkaviškio gatvėje senas, todėl remontuojamas daugiau kaip už milijoną eurų. Kelių šimtų tūkstančių reikės atnaujinti Vytauto Didžiojo parko takų dangas – kažkuriam miesto sveičiui jos pasirodė neidealiai lygios.

Prie šių objektų finansavimo prisideda savivaldybė, kurios valdžia vis pavirkauja dėl tilto per Šešupę Aušros gatvėje. Esą jam nėra lėšų. Nėra, nes pinigai, už kuriuos jau buvo galima statyti tiltą, gula į šaligatvius ir takus. Jie galėtų pakentėti, bet valdžia jų neklausia.

UAB „Idea Prima“. Draudikai perspėja į mišką besiveržiančius grybautojus būti atsargesniems. Nuolat šiltėjant klimatui ilgėja ir erkių sezonas, kuris tęsiasi nuo kovo iki spalio. Dėl šios priežasties sergamumo erkių platinamomis ligomis kreivė taip pat sparčiai stiebiasi viršun.

Draudimo bendrovės BTA asmens draudimo produktų vadovo Ronaldo Grizicko teigimu, erkių platinamų ligų atvejų šiomet nustatyta daugiau ir prognozuojama, kad skaičius turėtų tik didėti.

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro duomenimis, per pirmąjį šių metų pusmetį visoje šalyje užregistruoti 136 susirgimai erkiniu encefalitu, o tai beveik trečdaliu daugiau nei pernai per tą patį laikotarpį (99 atvejai). Taip pat stebimas ir Laimo ligos atvejų didėjimas – per šiuo metų pirmą ketvirtį užregistruoti 166 susirgimai Laimo liga, tai 66 proc. daugiau nei pernai tuo pačiu laikotarpiu.

Eidami grybauti saugokitės erkių

G. SKAMAROČIUS: už kuriančius ir besidalijančius - Žmogų ir Valstybę

Konstitucija garantuoja visų piliečių teisę į gyvenimo kokybę gyvenant bet kurioje Lietuvos vietovėje. Tačiau situacija kiekvienais metais darosi vis grėsmingesnė geografiškai nuošaliau nuo Sostinės ir kitų dvejų didžiųjų ekonominių centrų gyvenantiems žmonėms ir pačiai Valstybei. Skirtumai jau skaičiuojami dešimtimis ir šimtais kartų!

Mums visiems vertybinis pasirinkimas – tolesnis egoistinis pseudo liberalizmas be valstybės ir jos galimos pagalbos įvykus asmeninei ar grupei nelaimėi, ar socialiai teisingesnė ir galingesnė Lietuva. Savanauddžių menkystų ar stiprių dalintis gebančiųjų ugdymas?

Būtina priminti, kad įvairiais istorijos laikmečiais visų Lietuvos vietovių žmonės jau prisidėjo prie Lietuvos ekonominio pajėgumo stiprinimo, bendrųjų pajamų uždirbimo ir jų investavimo į sostinės ir kitų ekonominių gamybinių centrų pajėgumus. Šiandien jie duoda pajamas, t. y. tarsi gražina visiems dirbusiems skolas, bet daugumai mūsų, ypač regionuose, tuo neleidžiama pasinaudoti.

Didžiausia problema, kad nustoje aktyviai kovoti už savo - žmogaus ir visuomenės teises, šių pajamų didžiąją dalį leidome užval-

dyti nacionalinėms sisteminiams valdžioms, ypač jų finansuotojams – politiniams verslininkams. Jie savo noru su mumis nesidalins bendrai uždirbtomis pajamomis. Taigi, regioninės politikos (dalijimosi Valstybės viduje) jie nenori, deramai jos nevykdys. Nekartokime tų pačių klaidų.

Ne tik vakarų Europoje, bet ir Čekijoje, Lenkijoje valstybės su savo piliečiais regionuose dalinasi ir juos gerbia, regionams skiriant apie 40-42 proc. europinės paramos ir nacionalinio biudžeto lėšų, tarpregioniniai skirtumai ir skurdas tenai gerokai mažesni. Išsikovojęs panašų paramos procentinį lygį Lietuvoje, mūsų kraštas prie dabar gaunamų apie 48 mln. eurų gautų papildomai dar apie 150 mln. eurų.

Papildomos lėšos ir regionų (kraštų) savivaldos sukūrimas bei stiprinimas efektyviausiai garantuotų regionų skurdo ir skirtumų sumažinimą. Keletą metų šiuo klausimu rašiau Prezidentui, Seimui, Vyriausybei prašydamas bent diskusijas pradėti regionų savivaldos ir monopolizacijos mažinimo klausimu - nesutinka.

Du kartus šį klausimą iškėliau Marijampolės regiono plėtros taryboje (joje vyrauja savivaldybių vadovai) balsavimui. Rezultatas

– mano vieno balsas „už“, visų likusių vieningai „susilaukę“, niekas „prieš“. Dabartinės savivaldybės ir nacionalinės struktūros turi interesų konfliktus ir šališkumą seniūnijų ir regionų savivaldos klausimu.

Paradoksas, bet padėti regionams šiuo atveju galime tik mes patys čia gyvenantys, o ypač didesnis mūsų aktyvumas.

Dėl paminėtų priežasčių parengiau bei Lietuvos gyventojams ir įstaigoms siūlau pasirašyti „Deklaraciją dėl Lietuvos kraštų antro lygmens savivaldos“ (su ja galima susipažinti mano „feisbuko“ paskyroje - skamarocius.gintaras). Didesnis jų remiančiųjų skaičius greičiau padės būti išgirstiems.

Š. m. rugsėjo 25 d., 16 val. kviečiu - susitikime čia, Marijampolėje, Kultūros centro kavinės salėje (Vilkaviškio g. 2), susipažinti su detalesne informacija, aptarti šią situaciją, pasirašyti minėtą deklaraciją.

Mūsų bus pakankamai daug. Tikiu jumis ir savimi pačiu - susigrąžinkime viltį ir teisę patiems kurti Gerovės Lietuvą ten kur gyvename.

**Pagarbiai
Jūsų Gintaras Skamarocius**

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Centro partijos-tautininkų rinkiminės sąskaitos. Užs. Nr. 022

Atitaisymas

„Miesto laikraščio“ Nr. 27, rugsėjo 17 d., publikuotame Vytauto Žemaičio straipsnyje „R. Kučiauskas: „Partija mane išdavė“ dėl autoriaus kaltės įšivėlė klaida.

Spektaklį „Čia jums ne arklidė“ režisavo ne R. Kučiauskas, o Milda Mažėtytė. Atsiprašome režisierės ir skaitytojų

Pastebejimas

Inga JOCKUVIENĖ. Nelabai gerbiama redakcija, viename „Miesto laikraščio“ numerių (Nr. 25, rugsėjo 3 d. - red. pastaba) išspausdino žinutę „Antitenisas“, kurioje parašyta, kad Pašešupio parke

įrengtoje teniso aikštelėje paklota asfalto dangą. Žinutės autorius paskubėjo. Dabar ten jau yra šiam žaidimui tinkama dangą. Be reikalo paleidote kritikos strėlę į savivaldybę.

Medaliai iš Europos čempionato

Rinaldas ČESNAITIS, „Tauro“ klubo vyriausiasis treneris. Ispanijoje (Santa Suzanoje) vyko Europos jaunimo, veteranų, moterų ir vyrų kultūrizmo bei fitneso čempionatas, kuriame varžėsi trys „Tauro“ klubo sportininkai.

Tokio lygio varžybose debiutavę Julita Ciunytė ir Andrius Talačka tapo mišrių porų absoliučios kategorijos vicečempionais. Dar vieną medalį Lietuvai pelnė A. Talačka, užėmęs trečiąją vietą kultūrizmo kategorijoje per 90 kg.

Per žingsnį nuo medalio liko Edvinas Tuinyla, kuris „Figūra“ kategorijoje iki 179 cm buvo ketvirtas, kūno fitneso kategorijoje virš 163 cm J. Ciunytė užėmė 5-ąją vietą.

J. Ciunytė ir A. Talačka

„Tauro“ klubo nuotrauka

Kurią pusę rinksis bankas?

Atkelta iš 1 p.

Naktinis šturmas

Štai ką apie rugsėjo 9-osios nakties įvykius jis pasakojo viename pagrindinių šalies interneto portalų: „Išgirdau, kad pradėjo dužti langai, ofiso durys, ir įšiveržė didelis būrys kaukėtų žmonių. Ant vienu buvo „Ekskomisarų“ užrašai. Buvome išnešti jėga į lauką, surakinti antrankiais už nugaros, mušami, kažkurio momentu praradau sąmonę“.

Marijampolės policijos atstovas informavo: „Trečiadienio rytą gautas pranešimas, kad grupė asmenų išdaužė pastato langus, suniokojo turta, konfliktavo, įvyko muštynės ir yra sužalotų asmenų. Žala tikslinama“.

„Mes žinome, kad užgrobimas atliktas „Žvalguvos“ rankomis. Vos okupavusi fabriką, ši bendrovė paskyrė savo žmogų tvarkyti reikalus“, - akcentuoja R. Jakevičius.

Užgrobimo priešistorė

Prieš kurį laiką paaiškėjus, kad UAB „Arvi ir ko“ pardavė „Lietuvos cukraus“ akcijas Kipre registruotai kompanijai, Lietuvos apeliacinis teismas panaikino sandorį patvirtindamas, kad Marijampolės įmonės akcininke yra bendrovė „Arvi ir ko“. Jai beliko Registrų centre įsiregistruoti ir įregistruoti direktorių, kuris iš karto po teismo sprendimo ėmėsi vadovauti įmonei.

„Susipažinę su dokumentais išsiaiškinome, kad per laiką, kai įmonėje šeimininkavo didžiausio kreditoriaus statytinis direktorius Augustinas Obelevičius, jis be akcininkų leidimo su „Žvalguva“ sudarė įvairių sutarčių, kurios ne tik pažeidė mažesnių kreditorių teises, bet ir padarė įmonei 2,3 milijono eurų žalą. Dėl jos atlyginimo pateikėme „Žvalguvai“ ieškinį. Jo pareiškimas buvo pateiktas Šiaulių teismui. Radome ir daug kitų neteisėtus veikos faktų, dėl kai kurių ketinome kreiptis į policiją, kad pradėtų ikiteisminį tyrimą, ta-

čiau nespėjome“, - kalba „Arvi ir ko“ atstovaujantis R. Jakevičius.

Keistas sprendimas

Nespėjo, nes matydama, kad atskleidžiami jai nenaudingi dalykai, „Žvalguva“ kreipėsi į Kauno apygardos teismą, prašydama pritaikyti Cukraus fabrikui laikinąsias apsaugos priemones ir paskirti pilną administravimą. Esą įmonėje nėra vadovo, neaišku, kas akcininkas, fabrikas nevaldomas, grobstomas turtas... Teismas patenkino prašymą laikinuoju administratoriumi paskyręs UAB „Insolvensa“. Anot R. Jakevičiaus, neaišku, kokiais motyvais remiantis skirtas ne turto administratorius, kaip tokiais atvejais įprasta, o visavaldis, galintis daryti, ką nori.

Tai jis pademonstravo rugsėjo 9-osios naktį, pasiuntęs pusšimtį kaukėtų vyrų šturmuoti Cukraus fabriką. Kas galėtų paneigti, kad teismas tokį administratorių skyrė ne už gražias akis... Juolab kad net UAB „Insolvensa“ savo platinamuose spaudos pranešimuose tarsi teisinasi, kad „pilnas bendrovės administravimas nėra dažnas reiškinys Lietuvoje“. Administratorius taip pat pripažįsta, jog tikrasis „Lietuvos cukraus“ akcininkas yra UAB „Arvi ir ko“, kurios paskirtą vieną vadovą UAB „Insolvensa“ siūsti užpuolikai primušė ir surakino antrankiais!

Teisinėmis priemonėmis

Administratorius jau kitą dieną po fabriko užgrobimo vadovauti įmonei paskyrė Audrių Ambraziejų, kurį „Arvi ir ko“ buvo atleidusi dėl galimai kenksmingos veiklos. Po atleidimo jis dirbo „Žvalguvoje“. Be to, UAB „Insolvensa“ iš karto atsiėmė iš teismo „Žvalguvai“ pateiktą ieškinį – juk nekovo savas prieš savą.

„Tada mes pateikėme ieškinį „Žvalguvos“ skirtam buvusiam Cukraus fabriko direktoriui dėl 800 tūkstančių eurų žalos, kurią jis savo sprendimais padarė įmonei. Teismas ieškinį priėmė ir areštavo A. Obelevičiaus turta“, - pastebi R. Jakevičius.

Jis aiškina, kad Registrų centras neregistruoja akcininku bendrovės „Arvi ir ko“, nors tai padaryti įpareigoja teismo sprendimas. Registrų centro atstovai nurodo, kad registruoti gali tik laikinasis administratorius.

„Mes siunčiame jam raštą, kad registruotų akcininką, o jis prašo papildomų dokumentų. Nežinia, ko dar prisigalvos, bet aišku, kad atstovaudamas „Žvalguvos“ interesams, administratorius jokiū būdu nenori registruoti akcininko. Mat tai padarius, o UAB „Arvi ir ko“ paskyrus vadovą, bus paviešinta papildomų faktų, kad didžiausio kreditoriaus sandoriai su buvusiu direktoriumi buvo naudingi tik „Žvalguvai“, tuo darant žalą įmonei ir kitiems kreditoriams“, - kalba „Arvi ir ko“ atstovas.

Rūpinasi tik savimi

Rugsėjo 23 dieną Kauno apygardos teisme numatytas posėdis, kuriame bus sprendžiama dėl bankroto bylos iškėlimo bendrovei „Lietuvos cukrus“.

„Mes tikimės, kad tokia byla bus iškelta, paskirtas nepriklausomas bankroto administratorius, kuris leis gamyklai normaliai dirbti ir, suprantama, gražinti skolas kreditoriams“, - kalba R. Jakevičius.

Tuo tarpu „Žvalguva“ siekia, kad būtų iškelta – kam šiai bendrovei nepriklausomas bankroto administratorius, kai turi savąjį, dirbantį jos naudai?

Jis dabar rūpinasi kuo greičiau sudaryti cukrinių runkelių pirkimo, pardavimo, žaliavų tiekimo sutartis, naudingas „Žvalguvai“ ir nuostolingas „Lietuvos cukrui“.

Dabar daug kas priklauso nuo „Swedbanko“. Pardavęs Marijampolės įmonės skolą didžiausiam kreditoriui, Švedijos bankas stotų į „Žvalguvos“ pusę.

Tada „ant ledo“ liktų mažieji kreditoriai ir, žinoma, cukraus fabrikas. Seniausia Lietuvoje tokio pobūdžio įmonė gali būti uždaryta, kai tik didžiausias kreditorius baigs ją nustekenti.

Senamiesčio namas ir jo pirmieji savininkai

Rimvydas URBONAVIČIUS, istorikas. Gedimino ir P. Butlerienės gatvių sankirtoje (Gedimino Nr. 6) veikia kavinė „Senamiesčio legenda“. Pastato, kuriami ji įsikūrusi, istorija siekia XIX amžiaus pabaigą, t. y. 1894 m. gegužės mėnesį, kuomet Marijampolės centrą nusiaubė didelis gaisras.

Architektūros istorikas Algimantas Miškinis suskaičiavo (pažymėdamas, kad tai neišsami medžiaga) po gaisro architekto Valerijaus Rybarskio 1894-1896 metais parengtus 17 pastatų projektų, kurie turėjo būti pastatyti Prienu, Policijos, Varšuvos, Vilniaus (dabar sakytumėm – Gedimino, P. Butlerienės, Vytauto, Kęstučio) gatvių kvartaluose ir senojoje turgaus aikštėje vietoje sudegusių trobesių. Ko gero, įdomiausias tų projektų (žinoma, neįskaitant po 1894 m. gaisro Policijos gatvėje pastatytos sinagogos) yra Pinchaus Braunšteino, Maušo sūnaus, sklype Nr. 167 Prienu ir Policijos gatvių kampe suprojektuotas vienaaukštis namas su fachverkiniu (architektūros stilius, būdingas vokiškų miestų pastatams, kai medinės atramos išdėstytos pastato išorėje) trobesiu bei mūriniu tvartu. Pirklys P. Braunšteinas buvo vienas turtingiausių Marijampolės žmonių ir galėjo pasistatyti gražų ir tvirtą namą.

Paminėsiu tik vieną vėlesnį faktą iš marijampoliečio verslo istorijos: 1901-1903 metais jis nuomavo savo pastatus Marijampolėje ir Vilkaviškyje Rusijos armijai.

Vilkaviškio kareivinėse buvo dislokuoti 328 kariai, arklidėse - 302 žirgai, veikė dviejų dalinių ceikhauzai (sandėliai), dvi kalvės, dvi raštingumo mokyklos. Už keturių mėnesių pastatų nuomą Marijampolės ir Vilkaviškio miestuose P. Braunšteiniui buvo mokama 1 435 rubliai ir 33 kapeikos, (palyginimui - Rusijos Iževsko ginklų gamyklos darbininko vidutinis mėnesinis

atlyginimas 1903 metais buvo 17 rublių ir 50 kapeikų).

Kita įdomi detalė iš laikotarpio po 1894 metų Marijampolės gaisro. Per tą miestą ištikusią nelaimę sudegė ir Marijampolės rotušė, tad miesto valdžia turėjo ieškoti vietos, kur galėtų bent laikinai įsikurti. Tinkamą plytinį namą miesto centre pasiūlė Pinchaus brolis Chemijašas Braunšteinas. Su juo sudaryta nuomos sutartis mokant 520 rublių per metus.

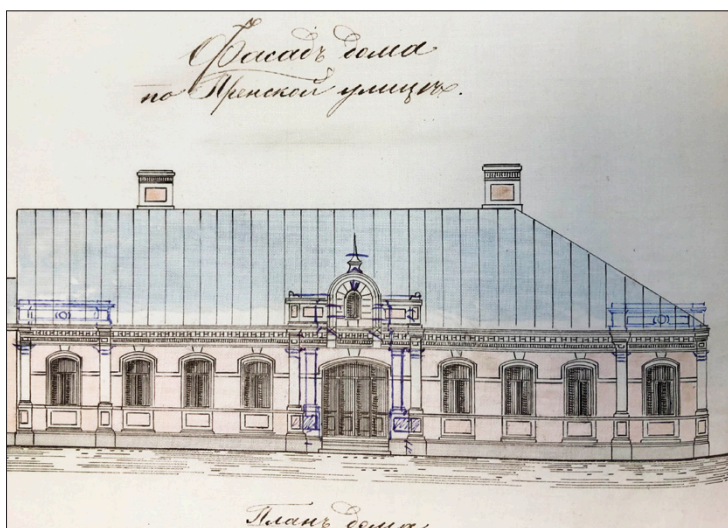
Pirklys P. Braunšteinas nugyveno 73 metus ir mirė 1903 m. rugpjūčio 8 d. palikdamas našlę Šprinčą, septynis vaikus: Abramą 43 metų, Ovsieju 41 m., Merą 38 m., dvynukus Šliomą ir Abelį Niselį 30 m., Sofiją 25 m., Arkadijų 24 m.. Pagal tradiciją tėvo turta paveldėjo vyriausias sūnus Abramus.

1922 m. informaciniame leidinyje „Visa Lietuva“ įrašytas Zalmanas Braunšteinas (greičiausiai Pinchuso anūkas), Marijampolėje, Gedimino Nr. 4 (namų numeracija pasikeitusi) laikantis galanterijos parduotuvę.

Vienam iš Braunšteinų priklausė ir pastatas Ponų (Kęstučio) gatvėje Nr. 6, kur 1919 m. vasario 18 d. pradėjo veikti Marijampolės Žydų gimnazija.

Dar galima prisiminti kuriozinį atvejį, kai Pinchaus sūnėnas, brolio Chemijašo sūnus Judelis Niselis išvyko į Didžiąją Britaniją ir 1910 m. kovo 22 d. gavo Vinstono Čerčilio (būsimo premjero ministro) pasirašytą Natūralizacijos pažymėjimą, kuriame buvo su klaida įrašyta Braunšteino gimimo vieta - Miriampol (sic). Matyt, raštininko klaida...

Šios giminės, išėivių iš Marijampolės, pėdsakų galima rasti įvairiose pasaulio šalyse. Vienas jų dirbo ir Europos Sąjungos komisijos padalinio vadovu Briuselyje atstovaudamas Didžiąjai Britanijai, kai ši šalis 1973 m. įstojo į Europos Sąjungą.

P. Braunšteino namo projektas

Namas dabar

R. Urbonavičiaus nuotrauka

Kodėl tik už nacionalinį susivienijimą

Romas GUDAITIS
Rašytojas,
Nepriklausomybės Akto signataras

Kokia jėga Atgimime ir Sąjūdyje pakėlė Jus, mieli brangūs mano gimtojo miesto žmonės, nuvedė, kokia galybė traukė ranką prie rankos? Kodėl vienu ritmu plakė tada širdys, ir visos jos aliai vienos – tikėjo? Kodėl šiandien į mūsų sielas ir sąžinę beldžiasi ankstesnių kartų auka Tėvynei, kodėl mes nepaliaujame stebėtis jų žygdarbiu? Kodėl netikime valdžios, pinigų ištroškusiems ir esame nusivylę? Negi ir mums visiems teko prisiliesti vienybės ir įtikėti jos šventumu? Kur dingio visa tai? Kodėl tada nebūta – mano, o tik – mūsų visų?

Todėl kad mes – BUVOME TAUTA. Todėl kad mes su Baltijos keliu ir tyrais idealais skriejome į SAVO VALSTYBĘ, į savo LAISVĘ. Todėl kad buvo rečiausias akimirks tūkstantmetėje istorijoje, kada TAUTA PATI KURIA ISTORIJĄ!

Jūs, kaip ir visi lietuviai, teisingai pasirinkote Nepriklausomybės kelią, buvote tautos likimo demiurgai ir lėmėjai. Matau Jus ir Jūsų darbą išgražėjusioje Marijampolėje. Dabar ateina metas įvertinti ir pasirinkti!

Lietuvos buvimas Europos Sąjungoje neturi būti lydymas diktato ar begalinių mūsų nuolaidų! Mes patys giliname savo politinę, teisinę sistemą, mes patys stipriname lietuvių kalbos vaidmenį, mes patys lemiamė visų gyvenimo sričių atsinaujinimą ir plėtrą, gražią tvirtą lietuvišką šeimą, mes patys nepasiduodame įtakoms, prieštaraujančioms mūsų tautos būdū ir krikščioniškosios dorovės nuostatoms! Kurkime Lietuvą – stiprią, darbščią, sąžiningą, šeimynišką, bendruomenišką, savą, pasikliaukime savo rantom ir sąžine, o ne tais, kurie žada „gerovės valstybę“ ir neoliberalias „laisves“, griauančias valstybę ir šeimą, stumiančias į degradacijos aklavietę!

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Nacionalinio susivienijimo rinkiminės sąskaitos. Užs. Nr. 018

Kandidatas į Seimo narius, rašytojas **ROMAS GUDAITIS** kviečia į susitikimą Marijampolės kultūros centre spalio 2 d. 17 val.

Rugsėjo 30 d. 19.15 val. **KVIEČIAME** stebėti tiesioginę Marijampolės TV laidą, kurioje dalyvaus kandidatai į Seimo narius nuo Nacionalinio susivienijimo: Romas Gudaitis, Vytautas Radžvilas, Vytautas Sinica ir Arūnas Svitojus.

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Nacionalinio susivienijimo rinkiminės sąskaitos. Užs. Nr. 021

Sportas

Sporto centro informacija. Marijampolėje vykusio Lietuvos sunkiosios atletikos jaunių čempionato nugalėtojais tapo Vytautas Kunigonis, Rasvydas Asijavičius, Aristėjas Arbačiauskas, Airidas Kmieliauskas. Trečiąją vietą užėmė Markas Galkauskas. Bačkonyse (Kaišiadorių rajonas) šalies jaunių komandiniame šaškių čempionate Marijampolės komanda buvo trečia. Meinardas Martynaitis (9m.) nugalėjo vaikų grupėje.

Anykščiuose Lietuvos jaunių ir vaikų graikų romėnų imtynių žaidynes laimėjo Emilis Neverauskas ir Benas Mickevičius, antri buvo Kemius Kurmelvičius, Tajus Vaičaitis, Nojus

Asipauskas, tretis - Dominykas Tamaliūnas, Ignas Pečkys, Mini-jus Leonavičius. O Vilniuje tokias pat merginų varžybas laimėjo Dominyka Vaitulionytė, Karolina Gataveckaitė, Enrika Devetinaite, antrąsias vietas užėmė Austėja Šalčiūnaitė, Urtė Jakimavičiūtė, trečia buvo Gabija Grimalauskaitė. „Sūduvos taurės“ 1 valandos bėgimo varžybas „Sūduvos“ stadione laimėjo svečiai iš kitų miestų: Jaunius Strazdas, nubėgęs 17,677 km, ir Viktorija Varnagirytė (16,2 km).

Juozas ABRAMAVIČIUS, sporto ir sveikatingumo klubo „Šešupėle“ pirmininkas. Vilniuje Lietuvos žmonių su fizine negalia atviro moterų ir vyrų šaškių čempionato nugalėtoja tapo daugkartinė šalies čempionė Konstancija Brovkienė. Trečias buvo Alfonsas Mykolaitis.

Projektas

Prezidento Gitano Nausėdos Vyriausiasis patarėjas Darius Kuliešius Seimui pristatė šalies vadovo teikiama naujos redakcijos Korupcijos prevencijos įstatymo projektą ir lydimočius teisės aktus. Pasak vyriausiojo patarėjo, jeigu Korupcijos prevencijos įstatymo projektas sulauktų Seimo palaikymo, jis taptų pagrindu sprendžiant įsisenėjusias korupcijos problemas Lietuvoje: „Korupciją matome kaip valstybės organizmo vėžį, trukdantį stiprinti Lietuvos nacionalinį saugumą, stabdantį ekonomikos, socialinės, sveikatos politikos bei kitų strateginių sričių vystymąsi.“

Teikiama projektu šalies vadovas siekia esminių pokyčių formuojant Lietuvos antikorupcinę aplinką.

NACIONALINIS
SUSIVIENIJIMAS

7

9
Numeris
sąrašė

MARIJAMPOLĖS
vienmandatė
apygarda

ROMAS
GUDAITIS

Pakelk
galvą,
lietuvi!

„Eurovaistinės“ vaistininkai rūpinasi moksleivių sveikata

Laura BIELSKĖ. Pirmųjų dienų entuziazmas einant į mokyklą daliai vaikų po truputį slops-ta. „Eurovaistinės“ vaistininkai sako sulaukian-tys tėvų klausimų, kaip padėti vaikams turėti daugiau energijos ir noro mokytis. Pastebima, kad daugėja sloguojančių, kosinčių vaikų.

Vaistininkė Vilma Uselienė pataria atkreipti dėmesį į pasikeitusius vaikų įpročius ir į juos reaguoti. „Būna kad vaikai blogai užmiega, vakare jiems „nelimpa akys“, nors jaučiasi pa-vargę. Taip pat kartais vaikai negali išsistūstinti, užkietėja viduriai. Nieko nelaukdami, padėkite vaikams ir ieškokite priemonių, kurios leis vaikams pasijusti geriau“, – sako vaistininkė. Pasak jos, naudinga stiprinti nervų sistemą, vartoti žuvų taukus, magnio preparatus ir, žinoma, daugiau kalbėtis su savo vaikais.

Tėvai turėtų bandyti išsiaiškinti, kokios pra-sidėjusio nerimo priežastys, galbūt vaikams sunku, jie nesusiranda draugų, galbūt neranda bendros kalbos su mokytoja. V. Uselienė sako, kad tėvai turi išmokyti vaikus pamatyti gerus dalykus, teigiamai vertinti mokymąsi irėjimą į mokyklą.

Svarbu dažnai kartu pasidžiaugti, kad vaikai išmoksta kažko naujo, priminti, kad kasdien

iš mokyklos jie sugrįžta dar protingesni ir pridurti, kad galbūt jūs net pavydite jiems tokios galimybės. Specialistai sako, kad labai svarbu, jog šeimoje būtų kuriamas pozityvus mokyklos įvaizdis.

Prasidėjus mokslo metams vaikai daugiau laiko leidžia pasyviai – mokyklos suole, atlikdami namų darbus, o vėliau – žaisdami kom-

piuterinius žaidimus ar žiūrėdami televizorių. Būtent toks ritmas dažnai tampa laikysenos sutrikimų priežastimi. Vaistininkė pataria atkreipti dėmesį, kaip vaikas sėdi ir nevengti net ir kelis kartus per dieną priminti išsitiesti, to paprašyti verta ir mokytojos, jog jiems atliekant įvairias užduotis, ji atkreiptų dėmesį, ar vaikai sėdi taisyklingai.

„Jeigu jie neištiesia nugarytės, greičiau pavargsta, ima skaudėti kaklą, nugarą, todėl labai svarbu sportuoti, ypač mažiesiems, nes jų raumenys dar nestiprūs. Naudinga užrašyti vaikus į judrius būrelius – šokius, plaukimą, futbolą“, – sako V. Uselienė. Vaistininkė taip pat pataria, kad tuo atveju, jeigu mokykloje nėra baseino, svarbu stengtis bent kartą per savaitę su vaiku nueiti paplaukioti, nes tai labai naudinga laikysenai.

Svarbu atkreipti dėmesį ir į tai, kiek laiko vaikas praleidžia žiūrėdamas į telefoną, nes į ekraną palenkta galva ir įtemptas kaklas stipriai kenkia laikysenai.

Svarbu ieškoti kuo daugiau būdų, padėsiančių būti aktyvesniems. Vienas tokių – dažniau išeiti pasivaikščioti.

Vaistininkė pataria susikurti tradiciją ir kasdien po vakarienės bent pusvalandžiui išeiti į lauką, taip ir visa šeima galės pabūti visi kartu, ir vaikai bus aktyvesni, ir praleis daugiau laiko gryname ore, o tai naudinga ne tik fizinei, bet ir dvasinei sveikatai. Daugiau laiko leisdami lauke vaikai jaučiasi ramesni, geresnės nuotaikos, todėl bus geriau nusitei-kę naujai dienai.

„Nežinau, kas bus toliau, kuo viskas baigsis“

Atkelta iš 1 p.

Tačiau po kelerių metų ligos simptomai pasikartoję: skaudėjo ir svaigo galva, vargino silpnumas. J. Andziulis buvo nusiųstas konsultacijai į Vilnių, kur nuo 2019 m. jam tęsiamas gydymas. Iš pradžių marijampolietis vartojo tabletes, vėliau ir vėl buvo taikoma chemoterapija.

„Jau turėjau 4, dar laukia 2 chemoterapijos kursai. Sunku po gydymo, savijauta būna prasta. Tris savaites po chemoterapinio gydymo jaučiuosi labai silpnas, neturiu jėgų. Tada organizmas šiek tiek atsistato, bet jau vėl būna laikas vykti į ligoninę. Taip ir gyvenu, nežinau, kas bus toliau ir kuo viskas baigsis“, – atviravo jis, pokalbio metu ne kartą prasitaręs, jog dėl ateities – neramu.

Iki pensijos ir dar kurį laiką pensijoje J. Andziulis 25 – erius metus

dirbo UAB „Marijampolės šilumos tinklai“. Pašnekovas buvo atsakingas už sklandų pamainų organizavimą. Kai išpuldavo pamaina, dirbti tekdavo ir per šventes, ir savaitgaliais. Dabar vyrą džiugina knygų skaitymas, žemės ūkio darbai ir iš tetos paveldėta sodyba, kurioje mėgsta leisti laiką ir, kaip pats sako, „pasikrapštyti“.

„Gaila, bet šita liga trukdo įprastai veiklai. Po ligoninės rabūnu namuose, vaikštinėjau, nesunkiais darbais užsiimu. Dar tos energijos būtų, nesijaučiu labai pasenęs, tačiau gyvenimo kokybė susirgus ženkliai pasikeitė. Ne tik silpnumas kankina, dabar dar ir limfmazgiai labai padidėję. Laukiu, kas bus toliau.“

Gydymo prieinamumas tokiems žmonėms, kaip aš, yra labai svarbus. Gydymo reikia šiandien, todėl man sunku suprasti, kodėl vilkinami sprendimai kompensuoti reikalingą

vaistą. Visą gyvenimą dirbau, mokėjau mokesčius, tačiau reikalingų vaistų nusipirkti neišgaliau. Eiliniam žmogui tai – neįmanoma. Valdininkai paprastų žmonių neatjaučia“, – sakė J. Andziulis.

Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų gydytoja hematologė Skirmantė Černauskienė pabrėžia, jog Valdenštremo makroglobulinemija yra labai reta liga – Lietuvoje per metus nustatomas vidutiniškai vienas atvejis 200 000 gyventojų, tai sudaro tik apie 1 – 2 proc. visų naujai diagnozuojamų kraujo piktybinių ligų. Susirgimas dažniausiai nustatomas vyresnio amžiaus (60 – 70 m.) asmenims.

Deja, šios ligos gydymo galimybės Lietuvoje išlieka labai ribotos – Valdenštremo makroglobulinemijai nėra kompensuojamas imunoterapinis gydymas, standartinis

daugumoje Vakarų šalių, todėl paprastai galima skirti tik chemoterapinį gydymą. Tačiau tai ne visiems padeda, be to, dėl kai kurių pacientų garbaus amžiaus, gretutinių susirgimų jiems netinka chemoterapinis gydymas. Tokiais atvejais Lietuvoje šiuo metu prieinamas tik paliatyvus gydymas. Tuo tarpu, moksliniais tyrimais įrodyta, kad tokiems pacientams, kuriems pirmos eilės gydymas chemoterapija neefektyvus arba netinkamas dėl paciento būklės, padeda naujos kartos vaistas – brutono kinazės inhibitorius.

Džiugu, kad jis jau kompensuojamas gydyti kai kurias kraujo ligas, tačiau preparatas vis dar neprieinamas Valdenštremo makroglobulinemijai sergantiems pacientams. O juk jiems gydymas šiuo inovatyviu vaistu yra vienintelė galimybė kontroliuoti ligą, išgyventi.

„Norėčiau pasakyti, kad limfoma sergantiems asmenims šiuo metu Lietuvoje taikomas visas Europoje patvirtintas gydymas, tačiau taip

nėra. Ypač tuo atveju, kai susiduriame su retomis limfomos formomis, kurių yra virš 85, – kalba asociacijos „Kraujas“ pirmininkė Ieva Drėgviėnė. – Nors Lietuvos hematologų draugija dėl Valdenštremo makroglobulinemijos gydymo naujuoju vaistu į valdžią kreipėsi daugiau nei prieš 8 mėnesius, sprendimas iki šiol nepriimtas.

Deja, tai tik vienas pavyzdžių, kai dėl pacientų gydymo sprendžia ne gydytojai specialistai, o valdininkai. Požiūris į onkologinėmis ligomis sergančius žmones vis dar nepasikeitęs – nėra siekio galvoti, kaip kuo greičiau suteikti pacientams gyvybiškai būtina gydymą. Ir toliau pirmoje vietoje išlieka ieškojimas būdų, kaip vaistų nekompensuoti, vilkinant procesą. Tokia situacija artimiausiu metu turbūt ir nepasikeis, jei neatsiras atsakomybės už įstatymų ir numatytų terminų nesilaikymą, ypač kai kalbame apie gydymo prieinamumą.“

Zurnalas BALTAS KAMBARYS pristato!

Vytauto Kauno tapybos paroda

NUŽUDYK MANE JEIGU NORI

NUŽUDYK MANE SAVO AKIMIS, SAVO LŪPOMIS
PALIESK MANE IR MĖS IŠSKRISIM
J NEBŪTUS MĖLYNUS TOLIUŠ

Marijampolės Kultūros centre / M. B. Stankūnienės menų galerijoje
2020 10 07/ 11 04
Lapkričio 4 d. 17 val. parodos uždarymas ir žurnalo BALTAS KAMBARYS 6-ojo numerio pristatymas

Skiepijimas ir COVID-19 pandemija

Zigmantas NAGYS, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras. Imunizacija turėtų būti nenutrūkstamas procesas, todėl Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) COVID-19 pandemijos metu rekomenduoja tęsti planinius tiek vaikų, tiek suaugusiųjų skiepijimus pagal įprastai galiojančią tvarką. Skiepijant reikėtų vadovautis tais pačiais principais, kurie galioja esant ir kitų infekcinių ligų protrūkiams (pvz. gripo epidemijos metu).

Labai svarbu užtikrinti, kad vaikai nuo gimimo iki antrųjų gyvenimo metų gautų visus jiems priklausančius skiepus pagal profilaktinių skiepijimų kalendorių. Savalaikė vakcinacija – viena iš svarbiausių priemonių, siekiant apsaugoti vaikus ir vyresnio amžiaus asmenis nuo sunkių ir gyvybei pavojingų infekcinių ligų. Todėl, jei pandemijos metu bet kurioje amžiaus grupėje buvo nutraukta imunizacija, būtina kuo greičiau pasiskiepyti praleistais skiepais.

Pasak PSO, šiuo metu nėra pagrįstų įrodymų apie COVID-19 ligos ir vakcinacijos ryšį, todėl atliekant skiepijimus turi būti taikomi tie patys skiepijimo principai, kurie taikomi ir esant kitų infekcinių ligų protrūkių metu. PSO pažymi, kad įgyvendinant šiuos principus skiepijimai neturės įtakos infekcinės ligos eigai, jei skiepijamas vaikas galbūt jau yra užsikrėtęs COVID-19 ligą sukeliančiu virusu, tačiau vakcinacijos metu dar nejaučia simptomų, arba vaikui, kuris gali užsikrėsti iškart po vakcinacijos. Galimas infekcijos pasireiškimas po vakcinacijos taip pat neturi įtakos išskiepymui saugumui ar veiksmingumui.

PSO pažymi, kad COVID-19 yra nauja liga, apie kurią vis dar pildoma informacija. Remiantis kitų infekcinių ligų prevencijos praktika, skiepijimas nuo vienos užkrečiamos ligos žmogaus imuninės reakcijos į kitą užkrečiamąją ligą nesusilpnina. Šiuo metu nėra įrodymų, kad skiepijimas

padidintų COVID-19 užsikrėtimo riziką ar turėtų įtakos ligos eigai, jei vaikas atsitiktinai (to nežinant) buvo paskiepytas inkubaciniame laikotarpyje ar esant besimptomei ligos formai. Atliekant planinę vaikų vakcinaciją COVID-19 pandemijos metu vaikai yra apsaugomi nuo kitų ligų, kurių galima išvengti skiepais. Pažymėtina, kad siekiant sumažinti koronaviruso infekcijos, sukeliančios COVID-19 ligą, plitimo riziką, medicinos įstaigose skiepijimai turi būti atliekami laikantis infekcijų prevencijos priemonių.

Pasak PSO, lengvi simptomai, tokie kaip karščiavimas ir (arba) kosulys, nebūtinai yra kontraindikacija skiepytis. Laikantis įprastų skiepijimo procedūrų, sveikatos priežiūros specialistai turi rekomenduoti skiepijimus remiantis/atsižvelgiant į pagrįstą rizikos ir naudos santykio įvertinimą (atsižvelgiama į nepageidaujamas reakcijas po skiepijimo ir skiepais valdomų infekcijų riziką bei jų sukeliamas komplikacijas). Jei medikas nusprendžia neskiepyti vaiko tą dieną, kada jam priklauso, tokiu atveju, vakcinacija turėtų būti atlikta kaip galima greičiau pasveikus. Svarbu, kad visi asmenys, kuriems nustatyta COVID-19 infekcija, liktų izoliacijoje pagal nustatytas nacionalines rekomendacijas tam, kad neužkrėstų kitų asmenų ir nepridėtų prie tolimesnio viruso platinimo.

Šiuo metu nėra įrodymų dėl galimo COVID-19 infekcijos poveikio vakcinacijos atsakui ir atvirkščiai, todėl prieš įprastą skiepijimą nereikalaujama ir nerekomenduojama sistemškai tirti dėl koronaviruso infekcijos, sukeliančios COVID-19 ligą. Visi asmenys, kurių COVID-19 tyrimas neigiamas, gali būti skiepijami bet kurio metu, atsižvelgiant į jų sveikatos būklę.

Bet koks imunizacijos paslaugų sutrikimas, net ir trumpalaikis, padidina skiepais valdomų infekcijų susirgimų riziką visuomenei, ypač vaikams. Didėjant neskiepytų ir infekcijoms imlių asmenų skaičiui visuomenėje, mažėja kolektyvinis imunitetas, ko pasekoje galimi infekcinių ligų protrūkiai.

Tadui Račiui nepriimtinas formalus požiūris į neįgaliuosius

Pabrėždamas, kad darbas Seime jam bus savivaldybės politiko karjeros tąsa, į parlamentą Marijampolės vienmandatėje apygardoje kandidatuojantis Tadas Račius teigia ir ten daug dėmesio skirsiąs problemoms, su kuriomis susiduria neįgalieji. Atitinkamos patirties jis sukaupe beveik pusantrų metų dirbdamas savivaldybės tarybos Socialinės ir sveikatos apsaugos komitete.

Darbo partijos frakcijai priklausantis marijampolietis neslepia aktyviai ieškantis kontaktų su neįgaliųjų organizacijomis. Jis siekia kuo daugiau sužinoti, kas rūpi negalią turintiems žmonėms, jų artimiesiems, nes tik taip gali jiems padėti. Tačiau organizacijų vadovai vengia bendrauti, ne visi sutinka susitikti.

- Tai mane nemaloniai stebina, nes bendrauti noriu kaip Socialinės ir sveikatos apsaugos komiteto narys, kuris privalo atstovauti visų savivaldybės gyventojų interesams, tarp jų ir neįgaliųjų, – sako T. Račius. – Juo labiau kad esu teisininkas, žinau, kaip spręsti problemas, galiu jas paviešinti, kad atitinkamų priemonių imtųsi savivaldybės įstaigos, kitos institucijos.

- Gal numanote, kodėl neįgalieji vengia bendrauti su politiku?

- Viena priežasčių, nenoras viešinti šeimos problemų, netikėjimas, kad kas nors pasikeis. Dauguma neįgaliųjų, jų artimieji vis dar yra užsidarę, nes situacija mažai kuo pasikeitė nuo sovietmečio. Iki Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą neįgalieji buvo kaip atstumtieji, atskira socialinė grupė, išstumta iš socialinio gyvenimo. Jiems buvo sudarytos sąlygos egzistuoti, kad netrukdytų sveikiesiems. Vyresnės kartos žmonės tokiomis nuotakomis tebegyvena, nors Europos Komisija jau seniai skatina Lietuvą daugiau dėmesio skirti neįgaliųjų interesams.

- Bet tai juk ir daroma. Antai Marijampolėje bus statomi grupinio gyvenimo namai turintiems proto ir (arba) psichikos negalia. Savivaldybės administracija jau paskelbė sklypų tokiems namams pirkimo konkursą. Jūs, beje, tarybos posėdyje balsavote prieš jų statybą Naujųjų Tarpučių rajone, taip palaikydami vietos bendruomenę. Kodėl?

- Diskutuojant dėl šito projekto jautėsi, kad aplinkiniai gyventojai gal ir nenori neįgaliųjų kaimynystės, tačiau, kita vertus, apgyvendinti Naujuosiuose Tarpučiuose neįgaliųjų iš tiesų negalima tol, kol rajonas nebus tinkamai parengtas gyventi, įrengiant reikalingą infrastruktūrą. Jei būčiau populistas, siekiantis, kad neįgalieji už mane balsuotų, pritarčiau projektui, bet to daryti negaliu, nes tai reikėtų mano pritarimą formaliu požiūriu į neįgaliuosius. Juk jiems, net gyvenantiems normaliomis sąlygomis, pavyzdžiui, mieste, nėra suteikiamos tinkamos paslaugos: tiek medicininės, tiek socialinės, tiek transporto, tiek asmeninio asistento ir kitos. Tai ką galime kalbėti apie tokių žmonių aptarnavimą, kai jie įsikurs laukuose aptvertame name!

Ir tai toli gražu ne vienintelis savivaldybės tarybos valdančiosios daugumos formalus požiūris į neįgaliuosius pavyzdys. Štai kai kurie pėsčiųjų takai, pritaikyti ir silpnaregiams bei akliems, baigiasi... siena. Gal į ją ne vienas iš jų jau atsitrengė. Vienas tokių takų veda į krūmus, gal, sakau sugalvos ir taką į upę, – nelinksmi šypsosi T. Račius. – Nesamonių nebūtų, jei savivaldybės administracija į tokius objektus priimančias komisijas įtrauktų neįgaliųjų atstovus.

- Kada pradėjote gilintis į neįgaliųjų problemas?

- Apie jas šiek tiek žinojau, nes tokių žmonių yra mano giminėje, su jais bendravau teikdamas advokato paslaugas. Tapęs savivaldybės tarybos Socialinės ir sveikatos apsaugos komiteto nariu tikėjau, kad neįgaliųjų situaciją sužinoti išsamiau, tačiau ne viskas pasirodė paprasta. Mat ir ši sritis, deja, Marijampolėje yra politizuota. Ne paslaptis, kad mūsų savivaldybėje daugelis neįgaliųjų organizacijų susijusios su valdančiąja socialdemokratų partija. Jai priklauso meras, jo pavaduotojas, administracijos direktorius, daug administracijos darbuotojų, nuo kurių vienaip ar kitaip, pavyzdžiui, finansškai, priklausomos neįgaliųjų organizacijos. Žinau, kad jų, kaip ir savivaldybei pavaldžių atitinkamų įstaigų vadovams, viena ar kita forma nurodyta nebendradarbiauti su kitų partijų atstovais, o ypač su Tadu Račiumi.

Reikia pavyzdžių? Prašau. Pradėjęs dirbti Socialinės ir sveikatos apsaugos komitete per pirmą susitikimą su Marijampolės socialinės pagalbos centro direktore ir jos pavaduotoja pasiūliau savo, kaip profesionalaus teisininko, besispecializuojančio šeimos teisėje, nemokamas paslaugas. Aiškinau, kad galiu reguliariai susitikti su įstaigos lankytojais ar jų atstovais, juos konsultuoti, padėti suprasti jų teises ir pareigas, sutvarkyti kilusias problemas. Tačiau iki šiol nesulaukiau kvietimo, nes nesu socialdemokratas. Daroma viskas, kad nebendradžiaus centre besilankančiais neįgaliais žmonėmis, jiems nepadėčiau.

- Bet tikriausiai žinote, ko jiems labiausiai reikia?

- Svarbiausi dalykai, kurie gali padėti neįgaliesiems integruotis į visuomenę, yra žmonių su negalia informavimas ir tinkamas šios srities finansavimas. Kaip teko patirti, neįgalieji ir jų artimieji negauna pakankamai informacijos, jie visiškai priklausomi nuo tam tikrų valstybinių institucijų ir savivaldybės įstaigų atstovų. Turiau omenyje gydymo, pedagoginės-psichologinės tarnybos, savivaldybės administracijos, socialinės priežiūros ir ugdymo įstaigų darbuotojus.

Kalbant apie finansavimą, yra dalykų, kurių kitaip nei absurdu, nepavadinsi. Antai kiekvienam aišku, kad augant vaikui pinigų jam išlaikyti reikia vis daugiau, tuo tarpu valstybė neįgaliųjų atžvilgiu elgiasi atvirkščiai. Jeigu iki septynerių metų neįgalusis finansuojamas maksimaliai, tai toliau finansavimas mažėja!

Neįgaliesiems aptarnauti trūksta psichologų, logopedų, ergoterapeutų, kineziterapeutų ir kitų specialistų, o tie, kurie dirba, dėl didžiulio krūvio neturi galimybių pacientui skirti tiek dėmesio, kiek jo reikia. Aš jau nekalbu apie didžiulę stoką asmeninių padėjėjų lopšeliuose-darželiuose, kur neįgaliam vaikui tinkamai aptarnauti reikia dviejų ar trijų žmonių.

Situacija valstybėje yra tokia, kad nuo neįgalaus vaiko pirmųjų gyvenimo metų užprogramuota, jog jis neišnaudos savo potencialo. Jeigu neįgalusis, pavyzdžiui, gali būti darbingas 60 procentų, tai pagal dabar Lietuvoje veikiančią sistemą jis geriausiai atveju pasieks pusę savo potencialo. Dėl to dauguma

Tadas Račius

neįgaliųjų praranda galimybę gyventi oriai, tampa valstybės išlaikytiniais, nors, jeigu jiems būtų padėta pasiekti visą savo potencialą, jie galėtų mokytis, dirbti, užsidirbti, gerai jaustis ir patys padėtų valstybei. Tai būtų tikra integracija, kuriai nė iš tolo neprilygsta neįgaliųjų apgyvendinimas laukuose aptvertame name.

- Šias problemas išspręsite išrinktas į Seimą?

- Ten inicijuočiau atitinkamų įstatymų, poįstatyminių aktų pakeitimus. Kad to reikia, savo programoje akcentuoja Darbo partija, kuriai atstovauju rinkimuose. Suprantama, priimant sprendimus reikės pritarimo kitų parlamentinių politinių jėgų, tačiau neabejoju, kad dėl socialinės atskirties mažinimo bus rastas sutarimas.

Klausinėjo Jurgis MAČYS

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Tado Račiaus politinės kampanijos sąskaitos. Užs. Nr. 019

DARBO PARTIJA

Sąrašo numeris **16**

KVIEČIU SUSITIKTI

KADA?
Rugsėjo 29 d., antradienį, 17:30 val.

KUR?
J. Basanavičiaus aikštėje Marijampolėje

Primename, kad renginiuose, kurie vyks lauke, būtina dėvėti kaukę. Būkime atsakingi!

SUSITIKIMAS BUS VISAPUSIŠKAI NAUDINGAS KIEKVIENAM

Viktoras Uspaskich

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Darbo partijos politinės kampanijos sąskaitos. Užs. Nr. 020

Kaukėmis aprūpins ir rinkimų komisijos

Atkelta iš 1 p.

Einant balsuoti svarbiausia – turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

- Ar jo pakanka?

- Formaliai – taip, asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas privalomas, tačiau šie rinkimai skiriasi nuo ankstesnių. Dėl COVID-19 pandemijos rekomenduojame pasiimti asmens dokumentą, burną ir nosį dengiančią apsaugos priemonę bei savo rašiklį.

- Ar pamiršę bent vieną iš jų, pavyzdžiui, rašiklį, rinkėjai balsuoti negalės?

- Galės. Balsavimo patalpose bus rašymo priemonių, jos bus suteikiamos rinkėjams, o po to dezinfekuojamos. Jei rinkėjas atvyktų balsuoti nedėvėdamas veidą dengiančios asmens apsaugos priemonės, rinkimų komisijų nariai tokią priemonę rinkėjui turėtų suteikti. Jomis komisijas aprūpins Sveikatos apsaugos ministerija.

Raginame pilietiškus žmones tapti rinkimų savanoriais ir prisidėti pagelbstint rinkimų komisijų nariams. Darbo ištis nemažai. Gali pririnkti pagalbos siekiant sureguliuoti balsuojančiųjų srautus, pasirūpinti į balsavimo apylinkes atvykusiais senoliais ar neįgaliais, nukreipti jau balsavusius rinkėjus prie kito išėjimo (jei balsavimo patalpose toks būtų įrengtas) ar kitaip prisidėti, kad būtų išvengta rinkimų maišymosi balsavimo patalpos viduje ir užkirstas kelias viruso plitimui.

Tikiu, kad pasitelkus geranoriškus pilietiškausi nusiteikusius žmones ir rinkimų komisijose dirbančių narių patirtį bei rinkimų stebėtojus, mums pavyks šiuos rinkimus suorganizuoti sklandžiai, kad visi rinkėjai galės saugiai ir patogiai pasinaudoti savo pilietine teise.

- Kokių dar priemonių planuojate imtis, kad išvengtume koronaviruso plitimo pavojaus?

- Priemonės veiksmingos, kai jų laikosi visi, todėl balsavimo patalpose rinkėjų prašysime laikytis saugaus, bent 1 metro atstumo nuo rinkimų komisijų narių ir kitų rinkėjų, nestoviniuoti, nesiburiuoti balsavimo patalpose. Jeigu yra galimybė, rekomenduojame nesivesti į balsavimo patalpas asmenų, kurie čia nebalsuoja.

Taip pat kviečiame pasinaudoti galimybe išankstinio balsavimo, kuris prasidės nuo 7 val. ryto, o paskutinę rinkimų dieną, sekmadienį, rekomenduojame atvykti balsuoti rytinėmis valandomis, nuo 7 iki 9 valandos ryto, kai rinkėjų srautai mažesni.

- Dėl to prailginate balsavimo iš anksto laiką?

- Taip, kadangi daugiau išankstinio balsavimo dienų yra didžiulė naujovė Seimo rinkimuose. Siekdama kuo labiau apsaugoti ir rinkėjus, ir rinkimų komisijų narius, Vyriausioji rinkimų komisija padidino išankstinio balsavimo dienų savivaldybėse skaičių. Jis vyks spalio 5–8 d., nuo pirmadienio iki

ketvirtadienio. Taip pat viena valanda ilgeja komisijų darbo laikas – balsuoti išankstinėmis dienomis rinkėjai galės nuo 7 val. iki 20 val. Tai ne tik turėtų padėti sureguliuoti rinkėjų srautus, bet ir išvengti grūsties. Kartu tai bus puiki galimybė rinkėjams susiplanuoti laiką, patogiai atvykti į pasirinktą vietą ir atlikti pilietinę pareigą.

Balsuoti bus galima bet kurio miesto savivaldybės pastate, nepriklausomai nuo to, kur yra asmens deklaruota gyvenamoji vieta. Pavyzdžiui, jei rinkėjas gyvena Zarasuose, o išankstinio balsavimo dienomis jis lankosi Druskininkuose, Birštone, Palangoje ar bet kuriame kitame Lietuvos mieste, jis drąsiai gali ateiti į to miesto ar rajono savivaldybę ir jam bus sudaryta galimybė išreikšti savo pilietinę valią.

- O kur kreiptis, jei artėjant rinkimams kyla klausimų dėl balsavimo tvarkos?

- Galite kreiptis informacijos į savo rinkimų apylinkę. Taip pat jau veikia trumpasis informacijos apie rinkimus telefono numeris **1855**. Juo skambinkite, jeigu kyla klausimų, kurioje rinkimų apylinkėje balsuoti, ar esate įrašytas į rinkėjų sąrašus, kaip balsuoti iš anksto, ir kitų. Jums bus suteikta visa reikiama informacija.

Trumpuoju numeriu **1855** galima skambinti kasdien (įskaitant savaitgalius) nuo 7 val. iki 20 val. iš visų Lietuvoje veikiančių telekomunikacijų operatorių tinklų. Skambučių kaina tokia, kaip skambinant į savo mobiliojo ryšio tinklą.

„Nešk savo šviesą ir tikėk“

Kultūros ministras Mindaugas Kvietkauskas Lietuvos kultūrai ir menui nusipelnusiems kūrėjams įteikė aukščiausius Kultūros ministerijos skiriamus apdovanojimus – garbės ženklus „Nešk savo šviesą ir tikėk“.

„Garbės ženklais kasmet įvertinami talentingi kūrėjai, atstovaujantys įvairioms kultūros sritims“, – sveikindamas laureatus sakė kultūros ministras.

Garbės ženklas už ilgametę, aktyvią teatrinę ir kino veiklą, pagarbą aktoriaus profesijai, vertybių ir patirties perdavimą jaunajai aktorių kartai bei ypatingus nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui skirtas Liubomirui Laucevičiui.

Dailininkas-scenografas Marijus Jacovskis šiuo apdovanojimu įvertintas už ypatingą meninį braižą, išskirtinį teatro erdvės pajautimą kuriant scenografiją įvairių žanrų spektakliams Lietuvos ir užsienio teatruose.

Už originalią, novatorišką meninę raišką, kūrybos emocinę įtaigą ir muzikos įvairovės įprasminimą, savo patirties perdavimą jaunajai muzikų kartai, lietuvių profesionaliosios muzikos garsinimą pasaulyje

apdovanotas kompozitorius, dirigentas, pianistas Gediminas Gelgotas.

Garbės ženklu „Nešk savo šviesą ir tikėk“ už tikrumo paiešką šiuolaikiniame fragmentuotame pasaulyje, už ryškų ironišką balsą lietuvių literatūroje ir indėlį į nacionalinę dramaturgiją apdovanotas poetas, dramaturgas, eseistas, prozininkas Gintaras Grajauskas.

Aukščiausiu Kultūros ministerijos apdovanojimu už ilgametį šiuolaikinio šokio puoselėjimą, sklaidą užsienyje, auditorijos plėtrą ir ypatingus nuopelnus Lietuvos kultūrai ir švietimui įvertinta šokio pedagogė, edukologė ir choreografė, šokio spektaklių kūrėmė Lietuvoje pradininkė Birutė Banevičiūtė.

Garbės ženklas „Nešk savo šviesą ir tikėk“ taip pat skirtas apdovanojimų renginyje negalėjusiai dalyvauti poetei, eseistei, vertėjai Aldonai Elenai Puišytei-Grigaliūnienei – už ilgametę aktyvią ir reikšmingą kūrybinę, kultūrinę, švietėjišką veiklą Lietuvoje ir užsienyje bei ypatingus nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui.

Kryžiažodis

Sudarė Danutė Šulcaitė

... tave filmuoja slapta kamera!		2				Animacinis filmas „Triušis ...“
Europos Sąjungos himnas „Odė ...“	ROSA VENTRELLA	Nuotykių filmas „Laukiniai ...“	Nešioti (sniegą, smėlį)	Karpinių š. juostuota, nevalgoma žuvelė		Jei ..., tai ateisi
	PADORIOS ŠEIMOS ISTORIJA	Lalvo pirmagailio skulptūrinė puošmena	Aukštaitijos nac. parkas „Tekinis“ kftaip		7	
		Irkluotoja				
		Kunigo apeiginė juosta				
			6			
5	Valstybė Azijos pietvakariuose	Baltarusijos miestas	... maistas (namuose gamintas)			Kūdra linams merkti
	Žmogus, turintis specialybę ar profesiją	Vienuolyno vienutė	Atsakymas (santr.)	Žaaislas (vaikų kalboje)	Netikėk ... jo pažadais	Leis per tarpininką, kad gautų
		1				
	Šachmatų ...		3	6 romėniškais skaitmenimis	Įdirbi žemę ... sakal tiesą?	4
	Kazachstano ir Kinijos upė		Filmas „... darželio policininkas“			
	Užims sėdimą padėtį		Aktorius ... Bronanas			

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Kryžiažodžio (Nr. 27) atsakymas: **MITINGAS**
 Vertikaliai: *Dienpinigiai. Kiauraraštis. Aria. Adata. Derva. Irma. Akimi. Asinas. AIG. Pigi. DEF. Santaka. Dur. Vidurmiegis.*
 Horizontaliai: *Spėsi. Irisai. Dragūnai. Amsi. Pirštai. „Dadu“. Niekur. Nėra. Farm. Ardas. Šiek. Ištarai. VMI. Sraigtelis.*

Knygą „Artima praeitis“ laimėjo **DARIUS VALIUKEVIČIUS.**
 Prizą atsiimti redakcijoje, Kauno g. 15 (II a., 6 kab.), prieš tai susitarus tel. 8-605 99998

Kryžiažodžio atsakymus **SIŪSKITE** trumposiomis SMS žinutėmis

1679

SMS žinutėje rašykite: **RK1, palikti tarpą, įrašyti atsakymą ir vardą, pavardę.** SMS kaina **0,57 €**

Atsakymus siųskite iki rugsėjo 30 d. 12 val. Laimėtojas bus paskelbtas kitame laikraščio numeryje. Kilus nesišukumams skambinti 8-606 11813

Rugsėjo 29 d. 14.30 val. Marijampolė, J. Basanavičiaus aikštė

AKTUALI KULTŪRA
LANKYSIS TAVO MIESTE

INTERAKTYVUS KULTŪRINIŲ OBJEKTŲ MARŠRUTAI
 INTERAKTYVUS KULTŪROS VEIKLŲ BEI ĮSTAIGŲ ŽEMĖLAPIS
 KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS
 MENININKŲ DARBŲ PARODA

***RENGINYJE BŪTINA DĖVĖTI VEIDO KAUKĖ IR LAIKYTI SAUGAUS ATSTUMO. PRISJAUKINK KULTŪRĄ!**

Projektą „Aktuali kultura“ įgyvendina Lietuvos Respublikos kultūros ministerija. Projektas finansuojamas Europos socialinio fondo finansuojamo veiksmų programos 12 prioriteto „Techninė parama, skirta informuoti apie veiksmų programą ir jai vertinti“ ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis. Daugiau informacijos: www.esinvesticijos.lt ir www.lrkmlt

Druskininkuose - stichijų šėlsmas

Diana SINKEVIČIŪTĖ, Druskininkų savivaldybės administracija. Druskininkai paskutinį rugsėjo savaitgalį pasitinka su šūkiu „Visi turizmo gurmanai – į Druskininkus“ ir kviečia į Tarptautinei turizmo dienai skirtą linksmybių fiestą. Šį kartą Druskininkai savo svečiams siūlo pasinerti į nepaprastą stichijų kelionę. Išsamią šventės programą galite rasti <https://druskininkai.lt/turizmo-dienos/>

„Jau tradicija tapęs renginys organizuojamas itin didelį dėmesį skiriant saugumui. **Rugsėjo 25-27 dienomis vyksiančios šventės metu išnaudosime viešąsias kurorto erdves, tad tiek Vilniaus alėjoje, tiek K. Dineikos sveikatingumo parke ar prie Druskonio ežero išėjęs pasi-vaikščioti turistai taps šventės dalyviu.** Turizmo dienoms paruošėme ypatingą programą, kuri nepaliks abejingų. Dėmesį kaustys garso, šviesų ir vaizdo šou, miesto istoriją atskleis teatralizuotos ekskursijos, o turizmo objektai net ir pasibaigus šventei siūlys daug nuolaidų. Druskininkai turi ką pasiūlyti ir kuo nustebinti net pačius išrankiausius, atvykite – ir patys tuo įsitikinsite“, – sako Druskininkų savivaldybės meras Ričardas Malinauskas.

Turizmo dienų metu Druskininkų širdis, Vilniaus alėja, taps magiška skaitmeninio meno – garso, šviesų ir vaizdo – arterija, sujungiančia svarbiausius miesto pastatus ir vietas. Gerai pažįstami miesto pastatai, tokie kaip Druskininkų miesto muziejus, Bažnyčia, viešosios kurorto erdvės – M. K. Čiurlionio paminklo

skveras, Muzikinio fontano aplinka ir kiti – vakarais transformuosis ir pasikeis neatpažįstamai: kurorto svečių laukia visiškai kitokie, keturiomis – oro, žemės, vandens ir ugnies – stichijomis nuspalvinti Druskininkai. Turizmo gurmanus pasitiks netikėti vaizdiniai sprendimai, drąsios vizualinės ir garsinės interpretacijos, mistiškas šviesų žaismas ir kvapą gniauziančios iliuzijos.

Be įspūdingos audiovizualinės Druskininkų interpretacijos, miesto paslaptis atskleis teminės gidų ekskursijos, naktiniai žygiai ir orientacinės varžybos.

Dieną kurorto svečių lauks muzikinė kelionė elektromobiliu po Druskininkus su saksofonistu Roku Barzdžiumi, daininkais Indraya ir Anatolijumi Oleinik, o vakare – kitų atlikėjų pasirodymai.

Nepamiršti ir sportinio turizmo gurmanai – rugsėjo 26 dieną Druskininkus drebins „Race Day Druskininkai 2020“, Lietuvos Stretrace čempionatas, VII etapas.

Visą savaitgalį kurorte šurmuliuos tautodailės ir amatų darbų mugės, kurių metu visi gali balsuoti ir rinkti gurmaniškiausią Druskininkų turizmo paslaugą. Ji paaiškės šventinį Turizmo dienų savaitgalį.

Kviečiame visus į Druskininkus, įsitraukti į gurmanišką linksmybių sūkurį!

Gidė laukia Druskininkų svečių

**ŠILTAMIAI
POLIKARBONATINIAI****ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS**

DIDELIS PASIRINKIMAS

3x4 (12 m²) – 236 Eur
3x6 (18 m²) – 339 Eur
3x8 (24 m²) – 439 Eur

Tel. 8 657 99478

GREITAS pristatymas visoje Lietuvoje

VIDARA siūlo darbą:**PLATAUS PROFILIO STATYBININKAMS**

Darbo aprašymas: bendrastatybiniai darbai.

Reikalavimai: darbo patirtis, atsakingumas.

Dėl darbo kreiptis: Gedimino g. 3 a, Marijampolė,
tel. nr. 8 685 67606.**PARDUODA**Parduodu naujus klausos aparatus (pakraunami)
- 50 eur ir žvejybos tinklą - 40 eur. Tel. 8- 678
66028.**PERKA**Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius,
jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sody-
bas. Tel. 8-676 41155.Perku namą mieste arba sodybą vaizdingoje
vietoje. Žinantys siūlykite, atsilyginsiu. Tel.
8-684 44444.Brangiai perku sendaikčius, ragus, meda-
lius, pinigus, fotoaparatus, stalo įrankius,
statulėles, laikrodžius, karo atributiką,
nuotraukas ir kt. Tel. 8-671 04381.Superkame visų markių automobilius. Gali
būti nevažiuojantys. Atsiskaitome iš karto.
Tel. 8-675 80030.**PASLAUGOS****SIENŲ ŠILTINIMAS**
į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020**SIŪLO DARBĄ**Reikalinga moteris Marijampolėje kartu
gyventi ir prižiūrėti senovo amžiaus vyrą.
Tel. +370 699 58482.Ieškome PAKUOTOJŲ Mari-
jampolėje.PATIRTIES NEREIKIA. Nemo-
kamas transportas iš aplinkinių
miestų.Atlyginimas 580-700 Eur į rankas.
Susisiekiame tel. 8 667 42239.**J**

JUODELIAI

Medienos perdirbimo įmonė
UAB „Juodeliai“Marijampolėje naujai
atidaromame gamybiniame
padalinyje, renka komandą
ir kviečia prisijungti:**EKSKAVATORININKUS/ES**Garantuojame laiku mokamą ir
nuo rezultatų priklausantį darbo
užmokestį!
Skambink ir gauk pasiūlymą
tel.: 8-686-34981Stambiai transporto įmonei Marijampolėje
reikalinga (-as) buhalterė (-is). Tel. 8-610
35959.**J**

JUODELIAI

Medienos perdirbimo įmonė
UAB „Juodeliai“darbui Marijampolėje naujai
atidaromame gamybiniame
padalinyje, renka komandą
ir kviečia prisijungti:**ĮVAIRIŲ SPECIALYBIŲ/
PAREIGYBIŲ
DARBUOTOJUS/AS**Garantuojame laiku mokamą ir
nuo rezultatų priklausantį darbo
užmokestį!Skambink ir gauk pasiūlymą
tel.: 8-686-34981.Turite darbo patirties prie gamy-
bos įrengimų? **Siūlome darbą
baldų gamybos įmonėje Kazlų
Rūdoje.**Nemokamas transportas į/iš Mari-
jampolės, Vilkaviškio.Atlyginimas 560-700 Eur į rankas.
Susisiekiame tel. 8 667 42239.

Jubiliejinė akcija!

25 METUS
LYDERIS LIETUVOJE

RUUKKI

**Nuolaidos
plieniniams stogams
iki 25%!**

VIDARA
STOGAI IR FASADAI

Sasnavos g. 76 B
Marijampolė, tel.8-699-46959

Švęskime
kartu!

SRSTATYBOS RITMAS
Gamyklų g. 3, Marijampolė
Tel. (8 343) 71450, info@sr.lt**STATYBOS DARBAI
TRANSPORTO IR TECHNIKOS NUOMA**

Transporto ir statybinių mechanizmų nuoma:

Tel.: 8 685 50036, (8-343) 70482 **www.sr.lt****Čempionų klubas „Taurus“**

Treniruotės su treniruokliais:

- * jaunimui;
- * vyresnio amžiaus žmonėms;
- * vaikams;
- * aerobinės treniruotės moterims;
- * esant įvairiems sveikatos sutrikimams;
- * įvairių sporto šakų sportininkams;
- * svorio metimo programos;
- * konsultacijos mitybos klausimais.

Laukiame Jūsų:

■ Lietuvninkų g. 18. Informacija tel.:
Rinaldas - 8-698 70364, Greta - 8-651 54773,
Andrius - 8-676 19286, bendras - 8-659 67793.

**EKO
BETONAS**
GAMYKLŲ G. 3, MARIJAMPOLĖ,
TEL. (8 343) 70744, 8 699 12591

UAB Ekobetonas

GAMINA**ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ BETONŲ
IR BETONO MIŠINIUS**

BETONAS PRISTATOMAS BETONO SIURBLIAIS, BETONVEŽĖMIS IR SAVIVARČIAIS

METALO GAMINIAI (ARMATŪRA)

Tel. 8 655 04687

Jūs laukiami Marijampolės kultūros centreJono Daniliausko jubiliejinė tapybos
paroda. Paroda veiks iki spalio 5 d.
M. B. Stankūnienės menų galerijoje.Ievos Olimpijos Voroneckytės autorinė
paroda „Kūryba viešose erdvėse“.
Paroda veiks iki spalio 31 d.
Baraginės skyriuje.Fotomenininko Juliaus Vaicekausko
fotografijų paroda „Vieno kiemo fo-
tografija“.
Paroda veiks iki spalio 3 d.
Marijampolės kultūros centre I a.Sūduvos regioninė liaudies meno par-
oda „Auksovainikas“.
Paroda veiks iki spalio 9 d.
Marijampolės kultūros centre, II
aukšte.Rugsėjo 24 d. 18 val.
Grupės „Patruliai“ koncertas „Bepro-
tiškutempu“.
Marijampolės kultūros centre, didžio-
joje salėje.Rugsėjo 25 d. 18 val.
Marijampolės kultūros centro kūrybi-
nio sezono pradžios koncertas.
Marijampolės kultūros centre, didžio-
joje salėje.**Dainos keliauninkės**ROMANSŲ
IR
MEILĖS
DAINŲ
KONCERTAS

Vilniaus m. folkloro ansamblis

NALSIA

2020 m. rugsėjo 26 d. 17 val. Marijampolės kultūros centre, Vilkaviškio g. 2, Marijampolė

**Skelbimai į laikraštį
TELEFONU!****1679**TRUMPOSIMIS
SMS

ŽINUTĖMIS

SMS kaina 4,34 €

SMS žinutėje rašykite:

MAML, palikti tarpą ir įrašyti savo
skelbimą, toliau siųsti numeriu 1679.
Žinutėje negali būti daugiau kaip 160
simbolių (skaičiuojami ir tarpeliai).
Priešingu atveju, bus dvi žinutės ir kaina
padvigubės.

Kilus neaiškumams skambinti 8-606 11813

NEMOKAMA „Miesto laikraštis“ (ISSN 1822-5667) leidžia UAB „Regionas“ (įmonės kodas 122210251, 92 proc. akcijų priklauso UAB koncernui „Alga“). Redakcijos adresas Kauno g. 15 (6 kab., II a.), LT-68307 Marijampolė, tel. 8-605 99998, el.p. miesto@miesto.lt. Vyriausiasis redaktorius Vytautas Žemaitis, el.p. zemaitis@miesto.lt, reklamos vadovė Inesa Kazlauskienė, tel. 8-605 99998, el.p. reklama@miesto.lt, vyriausioji dizainerė Kristina Budrienė. Šio numerio tiražas 7 400 egz. Spausdina spaustuvė Ignatose (Balstogė, Lenkija). Užsakomųjų straipsnių pavadinimai - pasvirusiu šriftu. Už reklamos ir užsakomųjų straipsnių turinį atsako užsakovas.

„Linksmos“ daržovės vaikų lėkštėse

„Ką pasiūlyti vaikui, kad daržoves jis valgytų noriai?“ – galvos skausmą tėvams keliantis klausimas. Rudenį savo lėkštes noriai pildome sezoninėmis daržovėmis, tuo tarpu tėveliams jomis sudominti mažuosius – nemenkas iššūkis. Vilma Juodkazienė, prekybos tinklo „Iki“ maisto ekspertė, dalijasi patarimais ir nesudėtingų patiekalų idėjomis, galinčiais palengvinti šį galvosūkį.

Konservuotas daržoves savo patiekalams galime naudoti išties metus. Rudenį rekomenduojame į patiekalus įkomponuoti šviežio derliaus gėrybes: pomidorus, morkas, bulves, kitus produktus. Jei jūsų atžala sako nemėgstanti daržovių, pažvelkite į situaciją linksmiai – pjaustykite gėrybes žvaigždutės, rutuliuko ar juostelių formomis, verkite daržovių vėrinukus

ar „gaminkite“ iš jų automobilių modeliukus. Visa tai padės sudominti vaikus ir padrąsins juos paragauti jiems neįprasto maisto“, – sako maisto ekspertė.

Kitas puikus būdas į vaikų mitybą įtraukti daržoves – pagardinti jomis tokius įprastus bei vaikų mėgstamus patiekalus kaip blynai ar keksiukai. Į įprastai paruoštą teslą įtarkavę, pavyzdžiui, morkų, patiekalą iškart praturtinsite organizmui naudingais vitaminais, palaikančiais gerą regėjimą ir stiprinančiais imuninę sistemą.

Įprastiems gaminiams daržovės suteikia neatrastų skonių, kuriuos vaikai dažnai noriai išbando, ypač jei patiekalo išvaizda jiems atpažįstama.

Daržovių blynai

Reikės:

- 3 morkų;
- 2 kiaušinių;
- 0,5 cukinijos;
- 100 g poro;
- 300 ml kefyro;
- 200 g kvietinių pilno grūdo miltų;
- skiltelės česnakų;
- aliejaus kepti;
- 0,5 a. š. druskos.

Paruošimas:

Morkas ir cukinijas smulkiai sutarkuokite. Porą, petražoles ir krapus supjaustykite. Atskirame inde gerai išplakite kiaušinius su druska ir kefyru. Sumaišykite juos su pjaustytomis daržovėmis, suberkite miltus ir dar kartą gerai išplakite. Blynus kepkite čirvinių blynų keptuvėje, o patiekite su graikišku jogurtu.

Morkų keksiukai

Reikės:

- 4 kiaušinių;
- 200 g avižinių miltų;
- 200 g morkų;

- apelsino;
- 1–2 šaukštai medaus (pagal skonį);
- 1,5 a. š. kepimo miltelių.

Paruošimas

Į indelį smulkiai sutarkuokite morkas, įmuškite kiaušinius ir įdėkite medų. Išpaukite apelsino sulčių ir išmaišykite. Įberę kepimo miltelių maišykite, kol neliks sausų ingredientų. Gautą masę pilstykite į formeles, neužpildydami viso jų tūrio. Iki 180 laipsnių įkaitintoje orkaitėje kepkite 15–20 minučių.

Ko pasimokyti iš kačių bei šunų

Miglė ADOMAVIČIŪTĖ UAB „Idea Prima“. Kai kurių charakterio savybių verta pasimokyti iš naminių gyvūnų, mano Lietuvos gyventojai. Bendrovės „Norstat“ atliktos apklausos duomenimis, iš šunų jie labiausiai norėtų pasisemti gebėjimų džiaugtis mažais dalykais, mėgautis momentu ir nujauti pavojų. Tuo tarpu iš kačių dauguma norėtų pasisemti individualumo ir nepriklausomybės, sėkmingai išsisukti iš keblių situacijų bei ryžto pasakyti „ne“.

Šiuo metu Lietuvoje vykstančios iniciatyvos „Katė ar šuo?“ tikslas – paskatinti visuomenę pasisakyti už gyvūnų gerovę

ir saugumą, taip pat atsakyti į amžiną klausimą, kas esame – kačių ar šunų mylėtojų šalis. Draugiškos varžybos vyksta specialioje svetainėje www.katearsuo.lt, ir šiuo metu rezultatai krypta šunų gerbėjų naudai. 51,2 proc. balsavusiųjų palaikė šunis, 48,8 proc. – kates.

Naminiai gyvūnai yra šeimos nariai, kurie gali padėti lavinti šeiminių geriausių būdo bruožus ar net padėti išmokyti vertingų įgūdžių. Katės ir šunys pasižymi skirtingomis charakteristikomis ir tai yra viena iš priežasčių, kodėl visuomenė taip pat pasiskirsto į vienus arba kitus mylėtojus.

„Mane labiausiai žavi šunų besąlygiška meilė, ištikimybė ir ego nebuvimas. Jei žmonės šiuos dalykus mokėtų pasiimti iš šunų, pasaulis būtų daug gražesnis“, – sako žinoma šokėja Ilona Radavičiūtė, kuri ne vengia viešai rodyti ypatingo dėmesio savo augintiniui, levrečių veislės šuniui Krauliui.

Draugiškos gyvūnams kampanijos „Katė ar šuo?“ inicijuota apklausa atskleidė, kad 61 proc. Lietuvos gyventojų pripažįsta, jog iš šunų verta pasimokyti džiaugtis mažais kasdieniais dalykais. 54 proc. respondentų mano, kad tikslinga perimti gebėjimą mėgautis momentu. Iš anksto nujauti pavojų ir jo saugotis norėtų išmokyti 43 proc. apklaustųjų, 35 proc. yra įsitikinę, kad žmonėms verta mokytis pasitikėjimo kitais, empatijos ir gebėjimo jausti bei suprasti aplinkinių emocijas.

Tuo tarpu iš kačių 53 proc. gyventojų norėtų pasimokyti individualumo ir nepriklausomybės, 46 proc. – gebėjimo visada „nusileisti ant keturių kojų“ ar kitaip sėkmingai išsisukti iš keblių situacijų. 40 proc. respondentų įvardijo, kad labiausiai norėtų perimti gebėjimą pasakyti „ne“. Vos vienu

Blogame aluje skandino jį gaminusius

Saulius GALADAUSKAS, Lietuvos aludarių gildijos prezidentas. Nuo seno rugsėjo 21-ąją mūsų šalyje gamintas pirmasis alus iš tų metų miežių derliaus. Apeigas primenantį šventę vadinta Alutiniu, Koštuvėmis arba Ragautuvėmis.

Tikėta, kad būtent nuo šio meto nebegalima maudyti upėje ar ežere, net vėžių gaudyti – vyksta ryškūs rudeniniai pokyčiai, skelbiama derliaus pabaiga, pradeda ruoštis žiemai.

Įdomu, kad ir alus šiai šventei gamintas kitaip. Paėmus devynias saujas pirmojo pjovimo javų, kiekviena sauja būdavo padalinama į tris dalis, tuomet kuliama ir maišoma su miežiais. Visas gamybos procesas primindavo apeigas, diktuojamas Mėnulio kalendoriaus, o gėrimu tuomet vaišinti ne tik artimieji ar draugai, bet ir dievai. Alumi taip buvo šlakstyti, tarsi šventinant, namų langai, durys, kampai.

Tokios šventės kaip Alutinis rodo, kad alus anuomet buvo geriamas ne tik linksminantis. Šis gėrimas susijęs ir su įvairiais ritualais. Senovės lietuviai alų gerdavo ir iš ragų ar taurių, apkarstyti brangiaisiais metalais, žalvariniais dirbiniais, išpuošdavo jas mitologiniais simboliais.

Lietuvai priėmus krikštą, Alutinio šventė sutapatinta su šv. Mato varduvėmis ir dabar nebėra labai populiarūs, o pramonės revoliucija leido taikyti tokius alaus gamybos būdus, kurie nepriklauso nuo sezono.

Tradicijas stengiamasi tęsti kitais būdais. Daug dėmesio skiriama ieškant kokybiško salyklo – taip remiami vietos ūkininkai. Pavyzdžiui, vien Aludarių gildijos nariai per pastarąjį dešimtmetį alaus gamybai su-naudojo 420 tūkst. tonų salyklo. Tai daugiau nei pusė milijonų tonų salyklinių miežių, kuriems užauginti reikėjo maždaug 100 tūkst. hektarų pasėlių.

Lietuviški miežiai naudojami ne tik Lietuvoje išgeriamo alaus virimui – net 600 mln. litrų mūsų šalyje gaminto alaus per pastarąjį dešimtmetį eksportuota, nuo 2010 m. alaus eksportas išaugo net 3 kartus.

10 faktų apie alų:

1. Lietuviškas ir latviškas žodis „alus“, kaip švedų *öl*, danų ir norvegų *øl*, suomių *olut* ir estų *õlu* ar anglų *ale*, yra kildinamas iš indoeuropiečių prokalbės žodžio šaknies „alu“.

procentu mažiau žmonių norėtų perimti kačių užsispyrimą ir atkaklumą siekti užsibrėžtų tikslų, dar 36 proc. – žaislingumą, o 35 proc. – gebėjimą pasirūpinti savimi.

„Mokykimės iš kačių smalsumo ir ryžto! Taip, kaip katė nepasiduoda gaudydama saulės zuikutį, taip ir žmonėms linkėčiau siekti savo svajonių, kad ir kokios jos

2. Pagrindinė žaliavaalui gaminti yra salyklas – tai daiginti grūdai, dažniausiai miežiai, bet gali būti ir kviečiai (kvietiniamalui), ar net avižos ir rugiai.

3. Tamsusis alus gaminamas iš tamsaus karamelinio salyklo, kuriam daiginti miežiai džiovinami temperatūroje, siekiančioje net 200 °C.

0 įprastiniam šviesiamalui miežiai džiovinami palaipsniui keliant temperatūrą nuo 35 °C iki 50 °C ir nuo 60 °C iki 80 °C.

4. Kasmet Lietuvoje išverdamamalui pagaminti reikia beveik 12 000 hektarų salyklinių miežių pasėlių.

5. Anksčiau Lietuvoje alaus kiekiai buvo skaičiuojami kibirais. Ruošiantis šventei, reikiamas alaus kiekis buvo paskaičiuojamas po kibirą žmogui. Taigi, kiek svetelių laukdavo, tiek kibirų alaus išvirdavo. 1 kibiras = 12,299 litro.

6. Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės 1592 metų Statuto devintas skyrius pavadintas: „Apie medžioklės plotus, girias, avilių medžius, ežerus, bebrynus, apynynus ir sakalų lizdus“.

7. Alaus grynumo įstatymas, gimęs Bavarijos žemėse, šandien laikomas seniausiu galiojančiu maisto įstatymu. 1516 metais kunigaikštis Vilhelmas IV paskelbė įstatymą, kuriuo griežtai apibrėžė, kokios sudedamosios dalys gali būti vartojamosalui gaminti: „Visi alaus gamintojai gali vartoti tik miežių salyklą, apynius ir gelą vandenį“.

8. Pirminis tokio „grynumo“ įstatymo atsiradimo tikslas buvo apginti duoną, o ne alų. Apriboti alaus sudedamąsias dalis reikėjo tam, kad aluje būtų uždrausta naudoti grūdus, iš kurių kepa duona, visų pirma – rugius ir kviečius. Miežiai nelabai tiko duonai, todėl jie buvo „rezervuoti“ gaminti alų.

9. Visiems žinoma sąvoka „medaus mėnuo“ kildinama iš tradicijos, atsiradusios prieš 4 tūkst. metų Babilone. Anuomet nuotakos tėvas visą mėnesį po vedybų savo žentą turėdavo „vaišinti“ pagal specialų receptą paruoštu „medaus alumi“.

10. 2 000 m. pr. Kristų Babilono karalius Hamurabis išleido įstatymą, pagal kurį nekokybišką alų pagaminęs aludaris turėjo būti paskandintas savo paties pagamintame gėrime.

neįmanomos ar nepasiekiamos būtų“, – sako katę vardu Mėta laikanti teatro ir televizijos aktorė Žiedunė Mardosaitė.

Balsavimas ir draugiškos varžybos „Katė ar šuo?“ tęsis iki spalio 4 dienos, kai bus minima Pasaulinė gyvūnų diena. Balsavimo pabaigoje „Whiskas“ ir „Pedigree“ paaukos 7 tonas gyvūnų maisto gyvūnų prieglaudoms Lietuvoje.